

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΔΡΥΜΑ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ
ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΕΝΙΑΙΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

ΔΙΟΙΚΗΣΗ

ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΣΦ. ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΑΡΟΧΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΥΡΙΑΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αθήνα, 24/7/ 2012

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

ΑΡ.53

Αριθ. Πρωτ.
Σ50/8

Ταχ. Δ/ση: Αγ. Κων/νου 8 (10241)
Πληροφορίες: Μ. Κουτσοπούλου
Αριθ. Τηλεφώνου: 2105215185
e-mail : diefpar@ika.gr

ΠΡΟΣ:

Τους Αποδέκτες του Πίνακα Α'

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

1. ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

Διεύθυνση Εκμετάλλευσης

Τμήμα Συντάξεων

Παπαδιαμαντοπούλου 87, Τ.Κ. 11527 Αθήνα

2. Η.ΔΙ.ΚΑ. Α.Ε.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: Α' ΣΥΝΤ/ΣΗΣ & ΡΟΗΣ

ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ

Τμήμα: Β'

Λαγουμιτζή 40, Τ.Κ. 11745 ΑΘΗΝΑ

3. Ο.Π.Σ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ

Ομάδα Υποέργου Παροχών Συντάξεων

Πατησίων 12, Τ.Κ. 10677 Αθήνα

4. ΕΤΕΑΜ

Πειραιώς 9-11, Τ.Κ. 10552 Αθήνα

Θ Ε Μ Α : «Τροποποίηση προϋποθέσεων συνταξιοδότησης διαζευγμένων, σε περίπτωση θανάτου ασφαλισμένου ή συνταξιούχου του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ/ΕΤΕΑΜ. Κοινοποίηση διατάξεων του άρθρου 37 παρ. 3 του Ν. 3996/2011 και παροχή οδηγιών».

Σχετ.: Εγκ. 64/2004, 4/2005, Γ.Ε.: Σ50/29/5.12.2005, Σ40/106/24.11.2005, Σ50/2/20.1.2006.

Σας κοινοποιούμε το **άρθρο 37 παρ. 3 του Ν. 3996/2011**, με το οποίο τροποποιούνται οι διατάξεις του άρθρου 4 του Ν. 3232/2004 περί συνταξιοδότησης διαζευγμένων λόγω θανάτου ασφαλισμένου ή συνταξιούχου, ο οποίος επέρχεται από 5.8.2011 και εξής, ημερομηνία έναρξης ισχύος των διατάξεων αυτών.

Α. Οι μεταβολές στη νομοθεσία

Με τις κοινοποιούμενες διατάξεις επήλθαν οι ακόλουθες **τροποποιήσεις** στο άρθρο 4 του Ν. 3232/2004 (σε παρένθεση οι διατάξεις που μεταβάλλονται):

1. Η σύνταξη λόγω θανάτου ασφαλισμένου ή συνταξιούχου χορηγείται σε διαζευγμένους/-ες **και από τους φορείς επικουρικής ασφάλισης** αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης (α' εδάφιο παρ. 1).
2. Η διάρκεια του έγγαμου βίου μεταξύ των πρώην συζύγων μέχρι τη λύση του γάμου με αμετάκλητη δικαστική απόφαση πρέπει να είναι **δεκαετής** (γ' στοιχείο παρ. 1).
3. Το συνολικό ετήσιο ατομικό φορολογητέο εισόδημα του/της αιτούντος/-σας τη σύνταξη δεν πρέπει να ξεπερνά το **διπλάσιο** του ποσού που καταβάλλει κατ' έτος ο ΟΓΑ στους ανασφάλιστους υπερήλικες (στοιχείο ε' παρ. 1).
4. Τα ποσοστά επιμερισμού της σύνταξης, κύριας και επικουρικής, σε πρώην συζύγους και χήρους/-ες, διαφοροποιούνται και εξαρτώνται από τη διάρκεια του έγγαμου βίου μεταξύ των πρώην συζύγων, η οποία έχει τροποποιηθεί αντίστοιχα (παρ. 2).

Β. Ερμηνευτικές οδηγίες

Μετά τις ανωτέρω τροποποιήσεις ισχύουν τα εξής:

- i. Οι νέες διατάξεις επεκτείνουν το δικαίωμα συνταξιοδότησης και από τους φορείς επικουρικής ασφάλισης αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης. Για τη διάταξη αυτή θα δοθούν οδηγίες από την αρμόδια υπηρεσία (ΕΤΕΑΜ).
- ii. Μειώνονται σε 10 τα έτη έγγαμου βίου που πρέπει να έχουν συμπληρωθεί μέχρι τη λύση του γάμου με αμετάκλητη δικαστική απόφαση ή μέχρι την εκπνοή των δικονομικών προθεσμιών για την άσκηση τακτικών και έκτακτων ένδικων μέσων.
- iii. Το συνολικό ετήσιο ατομικό φορολογητέο εισόδημα του/της αιτούντος/-σας τη σύνταξη κατά το έτος 2010 δεν πρέπει να ξεπερνά το ποσό των 10.080 €, που αντιστοιχεί στο **διπλάσιο** του ετήσιου ποσού που κατέβαλε ο ΟΓΑ στους ανασφάλιστους υπερήλικες το 2010, δεδομένου ότι το εισόδημα του έτους αυτού δηλώθηκε στη δήλωση φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων οικονομικού έτους 2011, το εκκαθαριστικό σημείωμα του οποίου λαμβάνεται ως δικαιολογητικό για την πλήρωση της προϋπόθεσης αυτής.
- iv. Το ποσό της σύνταξης, κύριας και επικουρικής, εξαρτάται από τη διάρκεια του έγγαμου βίου μεταξύ των πρώην συζύγων.

Στην περίπτωση που ο γάμος συμπλήρωσε **διάρκεια μέχρι δέκα ετών**, ο/η **χήρος/α λαμβάνει το 75%** της σύνταξης που χορηγείται σε επιζώντες συζύγους και **το υπόλοιπο 25% ο/η διαζευγμένος/-η**. Από τη συμπλήρωση του **ενδέκατου έτους μέχρι και του τριακοστού πέμπτου**, για κάθε έτος έγγαμου βίου μετά το δέκατο **το ποσοστό σύνταξης που δικαιούται ο/η χήρος/-α μειώνεται κατά μία ποσοστιαία μονάδα και αυξάνεται αναλόγως υπέρ του διαζευγμένου/-ης**.

Από τη συμπλήρωση του τριακοστού έκτου έτους έγγαμου βίου τα ποσοστά σύνταξης μοιράζονται κατά 50% στο/η χήρο/-α και κατά 50% στο/η διαζευγμένο/-η.

Τα ανωτέρω ποσοστά ισχύουν και στην περίπτωση που δεν υπάρχει χήρος/-α. Επομένως, ο/η διαζευγμένος/-η δικαιούται τα ποσοστά σύνταξης που του αναλογούν ως εάν υπήρχε χήρος/-α, ανάλογα με τα έτη διάρκειας του γάμου μεταξύ των πρώην συζύγων.

Εξ άλλου, εάν υπάρχουν περισσότεροι του/της ενός/μιας επιζώντες/-ες διαζευγμένοι/-ες, το ποσοστό της σύνταξης που δικαιούνται συνίσταται στη διαίρεση του ποσοστού που δικαιούνται σε κάθε περίπτωση κατά τα ανωτέρω με τον αριθμό των διαζευγμένων.

Επομένως, για τη **συνταξιοδότηση χήρων και διαζευγμένων χωρίς τέκνα**, ισχύει ο ακόλουθος πίνακας, τον οποίο παραθέτουμε προς διευκόλυνσή σας, επισημαίνοντας ότι όπου αναφέρονται δύο διαζευγμένοι εννοείται ότι έχουν τα ίδια χρόνια έγγαμης συμβίωσης με το/τη συνταξιούχο:

Διάρκεια γάμου	Ποσοστό σύνταξης χήρου/-ας	Ποσοστό σύνταξης ενός διαζευγμένου-ης	Ποσοστό σύνταξης δύο διαζευγμένων
10 έτη	52,5% (75%Χ70%)	17,5%(70%Χ25%)	Από 8,75%%(17,5%:2)
Από 11 μέχρι 35 έτη	Μείωση του ποσοστού κατά μία μονάδα για κάθε έτος μετά το 10 ^ο μέχρι και το 35 ^ο (με ένα διαζευγμένο/-η)	Αύξηση του ποσοστού κατά μία μονάδα για κάθε έτος μετά το 10 ^ο μέχρι και το 35 ^ο	Αύξηση του ποσοστού από μισή μονάδα για κάθε έτος μετά το 10 ^ο μέχρι και το 35 ^ο
	Μείωση του ποσοστού κατά μισή μονάδα για κάθε έτος μετά το 10 ^ο μέχρι και το 35 ^ο (με δύο διαζευγμένους/-ες)		
π.χ. 20 έτη	45,5%(65%Χ70%) (με ένα διαζευγμένο/-η) 49%(70%Χ70%) (με δύο διαζευγμένους/-ες)	15,9%(45,5%Χ35%)	Από 7,95% (15,9%:2)
Από το 36^ο έτος	35%(50%Χ70%)	17,5%(50%Χ35%)	Από 8,75% (17,5%:2)

Όταν υπάρχουν και τέκνα, προκειμένου να εξευρεθεί το ποσό της σύνταξης που δικαιούται ο/η διαζευγμένος/-η, πρέπει να συνυπολογιστεί το ποσοστό και, επομένως, το ποσό που δικαιούνται ο/η χήρος/-α και το τέκνο/-α του/της θανόντα/ούσας.

Ως ποσοστό του/της χήρου/-ας θα λαμβάνεται αυτό που διαμορφώνεται σε συνάρτηση με το ποσοστό των τέκνων και όχι αυτό το οποίο προκύπτει μετά την τυχόν εφαρμογή μείωσης βάσει άλλων διατάξεων (π.χ. λόγω λήψης και άλλης σύνταξης ή λόγω εργασίας).

Παραδείγματα:

Διάρκεια γάμου	Ποσοστό σύνταξης χήρου/-ας	Ποσοστό σύνταξης ενός διαζευγμένου-ης		
		1 τέκνο	2 τέκνα	3 τέκνα
10 έτη	52,5% (75%Χ70%) (με ένα τέκνο) 47,73 (75%Χ63,64%) (με δύο τέκνα) 40,38% (75%Χ53,84%) (με τρία τέκνα)	13,125% (52,5Χ25%)	11,93% (47,73Χ25%)	10,095% (40,38%Χ25%)
Από το 36 ^ο έτος	35% (50%Χ70%) (με ένα τέκνο) 31,82%(50%Χ63,64%) (με δύο τέκνα) 26,92%(50%Χ53,84%) (με τρία τέκνα)	17,5% (35%Χ50%)	15,91% (31,82%Χ50%)	13,46% (26,92%Χ50%)

Γ. Οι διατάξεις του άρθρου 4 του Ν. 3232/2004 που εξακολουθούν να ισχύουν

Ως προς τις υπόλοιπες ρυθμίσεις του άρθρου 4 του Ν. 3232/2004, οι οποίες εξακολουθούν να ισχύουν, εφαρμόζονται οι οδηγίες που είχαν δοθεί με τα ανωτέρω σχετικά έγγραφα.

Προς διευκόλυνσή σας, ανακεφαλαιώνοντας τις οδηγίες αυτές, παραθέτουμε τα κυριότερα σημεία:

ι. Προϋποθέσεις

Οι ακόλουθες προϋποθέσεις, όπως είχαν τεθεί με τις ανωτέρω διατάξεις, **εξετάζονται αθροιστικά** με τις προαναφερθείσες, όπως έχουν τροποποιηθεί, ήτοι:

α) Συμπλήρωση του 65^{ου} έτους της ηλικίας του/της διαζευγμένου-ης. Δεν εξετάζεται η συμπλήρωση αυτού του ορίου ηλικίας στην περίπτωση που διαπιστωθεί ότι κατά το χρόνο θανάτου του/της πρώην συζύγου ο/η διαζευγμένος/-η ήταν ανίκανος προς άσκηση βιοποριστικού επαγγέλματος με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον 67%, χωρίς να εξετάζεται η διάρκεια της αναπηρίας.

Επομένως, εφ' όσον διαπιστωθεί ότι συντρέχει αυτή η προϋπόθεση στο πρόσωπο του/της διαζευγμένου/-ης κατά την ημερομηνία θανάτου, σε συνδυασμό με τις υπόλοιπες νόμιμες προϋποθέσεις, η σύνταξη χορηγείται εφ' όρου ζωής, εφ' όσον πληροίται διαρκώς και η προϋπόθεση του εκάστοτε ισχύοντος ορίου εισοδήματος του/της συνταξιούχου, μετά τον έλεγχο που διενεργεί η υπηρεσία ανά διετία. Για τη διαπίστωση της ανικανότητας, η οποία είναι αμιγώς ιατρικό ζήτημα, αρμόδιες είναι οι υγειονομικές επιτροπές ΚΕΠΑ.

β) Καταβολή διατροφής από τον θανόντα/-ούσα στη/στον διαζευγμένο/-η αντίστοιχα κατά την ημερομηνία επέλευσης του θανάτου, βάσει δικαστικής απόφασης ή σύμβασης μεταξύ των πρώην συζύγων. Εκτός από τη δικαστική απόφαση ή τη σύμβαση, μπορεί να γίνει δεκτή, ως αποδεικτικό στοιχείο της

καταβολής διατροφής, η δήλωση φορολογίας εισοδήματος του/της διαζευγμένου/-ης που εισέπραττε τη διατροφή, ο/η οποίος/-α υποχρεούτο να τη δηλώνει ως εισόδημα.

γ) Το διαζύγιο δεν πρέπει να οφείλεται σε ισχυρό κλονισμό της έγγαμης συμβίωσης με υπαιτιότητα του προσώπου που ζητεί τη σύνταξη ως διαζευγμένος/-η. Στην περίπτωση που το διαζύγιο εκδόθηκε βάσει του αμάχητου τεκμηρίου περί κλονισμού της έγγαμης συμβίωσης έπειτα από συνεχή διάσταση μεταξύ των συζύγων, διάρκειας τουλάχιστον δύο ετών (άρθρο 3 Ν. 3500/2006, ΦΕΚ Α232/24.10.2006), γίνεται δεκτό ότι το διαζύγιο δεν οφείλεται σε ισχυρό κλονισμό του γάμου με υπαιτιότητα ενός από συζύγους και, επομένως, πληροίται η συγκεκριμένη νόμιμη προϋπόθεση στο πρόσωπο που ζητεί τη σύνταξη ως διαζευγμένος/-η.

δ) Το συνολικό ετήσιο ατομικό φορολογητέο εισόδημα του/της αιτούντος/-σας τη σύνταξη κατά το έτος 2010 δεν πρέπει να ξεπερνά το ποσό των 10.080 €, όπως προεκτέθηκε. Για τον καθορισμό του εισοδήματος αυτού δεν πρέπει να συνυπολογίζονται τα ποσά της διατροφής που εισέπραξε ο πρώην σύζυγος κατά το έτος επέλευσης του θανάτου.

ε) Ο/η διαζευγμένος/-η πρέπει να μην έχει τελέσει νεότερο γάμο, γεγονός που μπορεί να αποδειχθεί από το πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης, όπου πρέπει να αναφέρεται ότι αυτός/-ή εξακολουθεί να είναι διαζευγμένος/-η.

ii. Ιδιαίτερες επισημάνσεις

- Οι διατάξεις του άρθρου 4 του Ν. 3232/2004 όπως ισχύουν μετά την τροποποίησή τους με την παρ. 3 του άρθρου 37 του Ν. 3996/2011, αφορούν όλους τους ασφαλισμένους, ανεξάρτητα από την ημερομηνία έναρξης υπαγωγής των προσώπων αυτών στην ασφάλιση.
- Η σύνταξη αρχίζει να καταβάλλεται από την πρώτη μέρα του μήνα που έπεται εκείνου κατά τον οποίο κατατέθηκε η αίτηση συνταξιοδότησης και διακόπτεται σε περίπτωση που ο/η διαζευγμένος/-η τελέσει νέο γάμο.
- Τα πρόσωπα που δικαιούνται σύνταξη λόγω θανάτου ως διαζευγμένοι/-ες, δεν έχουν δικαίωμα να λαμβάνουν κατώτατα όρια σύνταξης ούτε το Επίδομα Κοινωνικής Αλληλεγγύης Συνταξιούχων (ΕΚΑΣ).
- Σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 4 του Ν. 3232/2004, όταν ο θάνατος επέρχεται μετά την 12.2.2004, η σύνταξη χορηγείται σε διαζευγμένους ανεξάρτητα από το δικαίωμα του χήρου/χήρας σε σύνταξη λόγω θανάτου, η οποία εξακολουθεί να ισχύει.
- Εξακολουθεί να ισχύει ο υπηρεσιακός έλεγχος για τη διαπίστωση της συνέχισης του δικαιώματος συνταξιοδότησης ανά διετία, βάσει εισοδηματικών κριτηρίων, όπως αυτά έχουν τροποποιηθεί (βλ. παρ. Β iii της παρούσας).

Δ. Υπηρεσιακές ενέργειες

1. Δεδομένου ότι από την ημερομηνία που καθίσταται κάποιος/-α διαζευγμένος/-η συνταξιούχος λόγω θανάτου του/της πρώην συζύγου πρέπει να

ανακαθοριστεί και το ποσοστό της σύνταξης που λαμβάνει ο/η χήρος/-α, επιβάλλεται η απόφαση με την οποία χορηγείται σύνταξη σε διαζευγμένο/-η να κοινοποιείται στο αρμόδιο Τμήμα Πληρωμών Συντάξεων του Υποκαταστήματος όπου ανήκει αρμοδίως ο/η συνταξιούχος χήρος/-α. Ο ανακαθορισμός αφορά τόσο την περίπτωση που καταβάλλεται οργανικό ποσό σύνταξης λόγω θανάτου όσο και αυτή κατά την οποία τυχόν καταβάλλεται τμήμα κατωτάτου ορίου στο/στη χήρο/-α.

2. Η σύνταξη λόγω θανάτου σε διαζευγμένους θα χορηγείται για δύο έτη, δηλαδή θα αναγγέλλεται λήξη του δικαιώματος και, μετά τον έλεγχο της πλήρωσης των εισοδηματικών κριτηρίων και του στοιχείου της διατήρησης της ιδιότητας του/της διαζευγμένου/-ης, θα παρατείνεται με ΔΑΜ από τα τμήματα Πληρωμών Συντάξεων.

3. Στο πλαίσιο του ελέγχου της παράτασης του δικαιώματος συνταξιοδότησης μετά τη συμπλήρωση διετίας από την ημερομηνία έναρξης της χορήγησης της παροχής, πρέπει να διαπιστώνεται και η διατήρηση της ιδιότητας του/της διαζευγμένου/-ης. Για το λόγο αυτό, οι αρμόδιες υπηρεσίες πληρωμών συντάξεων πρέπει να ζητούν από το/τη διαζευγμένο/-η την κατάθεση υπεύθυνης δήλωσης ότι δεν έχει συνάψει νεότερο γάμο.

Τέλος, όπως προαναφέρθηκε, οι τροποποιήσεις του άρθρου 37 παρ. 3 του Ν. 3996/2011, εφαρμόζονται στις περιπτώσεις που ο θάνατος ασφαλισμένου ή συνταξιούχου επέρχεται από 5.8.2011 και εξής.

Συν.: Ν. 3996, άρθρο 37 παρ. 3 [ΦΕΚ αρ.170 τ. Α'] (3 σελίδες)

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

Τμήμα Κύριας Σύνταξης
(10 αντίγραφα)

Η ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ ΓΔΟΝΤΑΚΗ

3529

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 170

5 Αυγούστου 2011

ΝΟΜΟΣ ΥΠ ΑΡΙΘ. 3996

Αναμόρφωση του Σώματος Επιθεωρητών Εργασίας, ρυθμίσεις θεμάτων Κοινωνικής Ασφάλισης και άλλες διατάξεις.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εκδίδουμε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

**ΜΕΡΟΣ Α΄
ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗ Σ.Ε.Π.Ε.**

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΣΥΣΤΑΣΗ - ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ**

Άρθρο 1

Σύσταση Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.Ε.Π.Ε.)

Συνιστάται στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.Ε.Π.Ε.), το οποίο υπάγεται απευθείας στον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης. Συνιστάται επίσης μία θέση μετاکλητού Ειδικού Γραμματέα, ο οποίος προΐσταται του Σώματος αυτού (άρθρο 53 του π.δ. 63/2005, Α'98).

Άρθρο 2

Έργο και αρμοδιότητες - Ελεγκτική και υποστηρικτική δράση

1. Έργο του Σ.Ε.Π.Ε. είναι η επίβλεψη και ο έλεγχος της εφαρμογής των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας, η έρευνα της ασφαλιστικής κάλυψης και παράνομης απασχόλησης των εργαζομένων, η συμφιλίωση και επίλυση των εργατικών διαφορών, καθώς και η παροχή πληροφοριών σε εργαζόμενους και εργοδότες σχετικά με τα πλέον αποτελεσματικά μέσα για την τήρηση των κείμενων διατάξεων.

2. Για την εκτέλεση του έργου του, το Σ.Ε.Π.Ε. έχει τις εξής αρμοδιότητες:

α. Επιθεωρεί και ελέγχει τους χώρους εργασίας με κάθε πρόσφορο μέσο, προβαίνει σε κάθε είδους αναγκαία εξέταση και έλεγχο σε όλες τις επιχειρήσεις και εκμεταλλεύσεις πρωτογενούς, δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα και γενικότερα σε κάθε ιδιωτικό ή δημόσιο χώρο εργασίας ή εκμετάλλευσης ή χώρο όπου

πιθανολογείται ότι απασχολούνται εργαζόμενοι, εκτός από τις περιπτώσεις που ορίζεται διαφορετικά από ειδικές διατάξεις, όπως της παραγράφου 5 του άρθρου 2 και της παραγράφου 4 του άρθρου 69 του ν. 3850/2010 (Α'84), και επιβλέπει την τήρηση και εφαρμογή:

αα) των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας της σχετικής ιδίως με τους όρους και τις συνθήκες εργασίας, τα χρονικά όρια εργασίας, την αμοιβή ή άλλες παροχές, την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων, τους ειδικούς όρους και συνθήκες εργασίας των ευπαθών ομάδων εργαζομένων (όπως ανήλικοι, νέοι, γυναίκες σε κατάσταση εγκυμοσύνης ή λοχείας, άτομα με αναπηρία), καθώς και ειδικών κατηγοριών εργαζομένων,

ββ) των όρων κάθε είδους συλλογικών συμβάσεων εργασίας,

γγ) των διατάξεων της ασφαλιστικής νομοθεσίας της σχετικής με την ασφαλιστική κάλυψη των εργαζομένων, την αδήλωτη εργασία και την παράνομη απασχόληση, δδ) των διατάξεων σχετικά με τη νομιμότητα της απασχόλησης των εργαζομένων υπηκόων τρίτων χωρών και

εε) της νομοθεσίας για την προώθηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης στον τομέα της απασχόλησης και της εργασίας.

β. Ερευνά, ανακαλύπτει, εντοπίζει και διώκει, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, παράλληλα και ανεξάρτητα από άλλες Αρχές και Οργανισμούς, τους παραβάτες των υποπεριπτώσεων αα έως εε της περίπτωσης α'.

γ. Καταγράφει, αξιολογεί και αναφέρει προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης τις ελλείψεις ή τις παραλείψεις που δεν καλύπτονται από την ισχύουσα εργατική νομοθεσία, καθώς και τα προβλήματα που δημιουργούνται κατά την εφαρμογή της νομοθεσίας και ενημερώνει σχετικά τις καθ' ύλην αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης.

δ. Ερευνά οποιαδήποτε ώρα κατά τη διάρκεια της ημέρας ή της νύχτας τους χώρους εργασίας, όταν κρίνει αναγκαίο, χωρίς προειδοποίηση προς τον εργοδότη, και έχει ελεύθερη πρόσβαση σε οποιοδήποτε από τα βιβλία, μητρώα, έγγραφα, αρχεία και κάθε άλλου είδους στοιχείο που τηρούνται από την επιχείρηση, λαμβάνει αντίγραφα, καθώς και έχει πρόσβαση στη δομή της παραγωγικής διαδικασίας. Προβαίνει σε δειγματοληψίες και αναλύσεις δειγμάτων από τους χώρους εργασίας,

ταβάλλεται από την πρώτη του επόμενου μήνα εκείνου που συμπληρώνουν το 60ό έτος της ηλικίας τους, με εξαίρεση τους συνταξιούχους λόγω αναπηρίας, καθώς και τα τέκνα που λαμβάνουν σύνταξη λόγω θανάτου του γονέα τους, για τους οποίους δεν απαιτείται όριο ηλικίας.

γ. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι διατάξεις της περίπτωσης γ' της παραγράφου 3 και των παραγράφων 5 έως 11 του άρθρου 20 του ν. 2434/1996 (Α' 188), όπως ισχύει.

Άρθρο 35

Ρυθμίσεις ασφάλισης ασθένειας - Κάλυψη ανέργων

1. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 31 του α.ν. 1846/1951 προστίθενται παράγραφοι ως εξής:

«1Α. Οι ασφαλισμένοι του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, καθώς και τα μέλη οικογένειάς τους, που αναφέρονται στο άρθρο 33 για την περίοδο από 1.3.2011 έως 29.2.2012 καλύπτονται από το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ για παροχές ασθένειας σε είδος, εφόσον έχουν πραγματοποιήσει τουλάχιστον πενήντα (50) ημέρες ασφάλισης, είτε το προηγούμενο ημερολογιακό έτος είτε κατά το τελευταίο δεκαπεντάμηνο, χωρίς να συνυπολογίζονται οι ημέρες που πραγματοποιήθηκαν κατά το τελευταίο ημερολογιακό τρίμηνο του δεκαπενταμήνου.

1Β. Οι εργαζόμενοι της Ναυπηγοεπισκευαστικής Ζώνης Περάματος, καθώς και των Ναυπηγείων Σκαρμαγκά και Ελευσίνας και τα μέλη της οικογένειάς τους, που αναφέρονται στο άρθρο 33 για την περίοδο από 1.3.2009 μέχρι 28.2.2013, καλύπτονται από το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ για παροχές ασθένειας σε είδος, χωρίς την προϋπόθεση συμπλήρωσης ημερών ασφάλισης.

1Γ. Οι ρητινοσυλλέκτες και τα μέλη της οικογένειάς τους, που αναφέρονται στο άρθρο 33, κάτοικοι των περιοχών που έχουν χαρακτηριστεί ως πυρόπληκτες και ασφαλιζονται στο ΙΚΑ - ΕΤΑΜ, σύμφωνα με τις διατάξεις της υπ' αριθ. 2450/24.1.1967 Α.Υ.Ε. (Β' 70), για την περίοδο από 1.3.2009 μέχρι 28.2.2013, καλύπτονται από το ΙΚΑ - ΕΤΑΜ για παροχές ασθένειας σε είδος, εφόσον είχαν δικαίωμα παροχών σε είδος το έτος 2007.

1Δ. Οι ξενοδοχοϋπάλληλοι, οι οποίοι το 2009 απασχολήθηκαν σε ξενοδοχειακές επιχειρήσεις του νομού Κέρκυρας, που δεν λειτούργησαν το έτος 2010 και τα μέλη οικογένειάς τους, καλύπτονται από το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ για παροχές ασθένειας σε είδος για την περίοδο από 1.3.2011 έως 29.2.2012, εφόσον είχαν τις απαιτούμενες χρονικές προϋποθέσεις για το έτος 2009.

Για την ασφάλιση των παραπάνω προσώπων, ο ΟΑΕΔ καταβάλλει στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ για τον Κλάδο Ασθένειας σε είδος μηνιαία εισφορά σε ποσοστό 6,45% επί του εκάστοτε βασικού ημερήσιου επιδόματος ανεργίας.»

2. Η ασφαλιστική κάλυψη των ανέργων που έχουν κάνει χρήση των διατάξεων της παρ. 4 του άρθρου 5 του ν. 2768/1999 (Α' 273), παρατείνεται για ένα έτος από τη λήξη της και πάντως όχι πέραν της 31ης Δεκεμβρίου 2011.

Κατά τα λοιπά ισχύουν τα αναφερόμενα στις επί μέρους διατάξεις του παραπάνω νόμου και ο ΟΑΕΔ υποχρεούται να καταβάλλει την προβλεπόμενη εισφορά στους ασφαλιστικούς οργανισμούς.

Άρθρο 36

Προστασία από απόλυση λόγω μητρότητας

1. Η παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 1483/1984 (Α' 153) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Απαγορεύεται και είναι απόλυτα άκυρη η καταγγελία της σύμβασης ή σχέσης εργασίας εργαζόμενης από τον εργοδότη της, τόσο κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης της όσο και για το χρονικό διάστημα δεκαοκτώ (18) μηνών μετά τον τοκετό ή κατά την απουσία της για μεγαλύτερο χρόνο, λόγω ασθένειας που οφείλεται στην κύηση ή τον τοκετό, εκτός εάν υπάρχει σπουδαίος λόγος για καταγγελία. Η προστασία από την καταγγελία της σύμβασης ή σχέσης εργασίας ισχύει τόσο έναντι του εργοδότη, στον οποίο η τεκούσα προσλαμβάνεται, χωρίς να έχει προηγουμένως απασχοληθεί αλλού, πριν συμπληρώσει δεκαοκτώ (18) μήνες από τον τοκετό ή το μεγαλύτερο χρόνο που προβλέπεται στην παρούσα, όσο και έναντι του νέου εργοδότη, στον οποίο η τεκούσα προσλαμβάνεται και μέχρι τη συμπλήρωση των ανωτέρω χρόνων.

Ως σπουδαίος λόγος δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να θεωρηθεί ενδεχόμενη μείωση της απόδοσης στην εργασία της εγκύου που οφείλεται στην εγκυμοσύνη.»

2. Η αληθής έννοια του άρθρου 142 του ν. 3655/2008 είναι ότι στο πεδίο εφαρμογής αυτού εμπίπτει η μητέρα που είναι ασφαλισμένη του ΙΚΑ - ΕΤΑΜ, εργάζεται με σχέση εργασίας ορισμένου ή αορίστου χρόνου σε επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις του ιδιωτικού τομέα και για την εναλλακτική χρήση του μειωμένου ωραρίου ως άδειας για φροντίδα του παιδιού καλύπτεται αποκλειστικά και μόνο από τις ρυθμίσεις της εκάστοτε ισχύουσας Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας (Ε.Γ.Σ.Ε.Ε.), σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 9 της Ε.Γ.Σ.Ε.Ε. των ετών 2004-2005.

3. Το πέμπτο εδάφιο του άρθρου 142 του ν. 3655/2008 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Ο χρόνος της ειδικής άδειας προστασίας της μητρότητας λογίζεται ως χρόνος ασφάλισης στους κλάδους κύριας σύνταξης και ασθένειας του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, καθώς και στους οικείους φορείς επικουρικής ασφάλισης, οι δε προβλεπόμενες εισφορές υπολογίζονται επί του κατά περίπτωση αναφερόμενου παραπάνω ποσού, από το οποίο ο ΟΑΕΔ παρακρατεί την προβλεπόμενη εισφορά ασφαλισμένου και την αποδίδει στους αρμόδιους φορείς μαζί με την προβλεπόμενη εισφορά εργοδότη που βαρύνει τον ΟΑΕΔ. Ο χρόνος ασφάλισης, που έχει διανυθεί από την έναρξη ισχύος των διατάξεων του άρθρου θεωρείται χρόνος ασφάλισης στον Κλάδο Ασθένειας σε είδος και σε χρήμα του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.»

4. Η παρ. 2 του άρθρου 148 του ν. 3655/2008 αντικαθίσταται από την έναρξη ισχύος του ν. 3655/2008 ως ακολούθως:

«2. Οι ασφαλισμένοι του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ δικαιούνται επίδομα ασθένειας, εφόσον πέραν των λοιπών προϋποθέσεων που ορίζονται από διατάξεις του Κανονισμού του έχουν πραγματοποιήσει τουλάχιστον εκατό (100) ημέρες ασφάλισης, οι οποίες από 1.1.2009 αυξάνονται ανά δέκα (10) κατ' έτος και μέχρι εκατόν είκοσι (120). Προκειμένου για οικοδόμους, οι ογδόντα ημέρες της παρ. β' του άρθρου 35 του α.ν. 1846/1951 (Α' 179) αυξάνονται από την ίδια ως άνω ημερομηνία ανά δέκα (10) κατ' έτος και μέχρι εκατό (100).»

Άρθρο 37

Συνταξιοδότηση γονέων, συζύγων και αδελφών αναπήρων

1. Η παρ. 4 του άρθρου 5 του ν. 3232/2004 (Α' 48), όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 6 του άρθρου

2 του άρθρου 30 του ν. 2084/1992 (Α' 165), που λαμβάνουν προσαύξηση της σύνταξής τους λόγω απόλυτης αναπηρίας.»

β. Το πρώτο εδάφιο του άρθρου 32 του ν. 3896/2010 (Α' 207) τροποποιείται ως εξής :

«Ειδικά για το εξωϊδρυματικό επίδομα που λαμβάνουν οι συνταξιούχοι των ασφαλιστικών Οργανισμών κύριας ασφάλισης αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και του ΝΑΤ, καθώς και για το επίδομα απόλυτης αναπηρίας με το οποίο προσαυξάνεται η σύνταξη των τυφλών συνταξιούχων των Οργανισμών αυτών, ως δώρο εορτών Χριστουγέννων χορηγείται ολόκληρο το ποσό του μηνιαίου καταβαλλόμενου επιδόματος απόλυτης αναπηρίας ή του εξωϊδρυματικού επιδόματος, ενώ ως δώρο Πάσχα και επιδόματος αδείας το ήμισυ του μηνιαία καταβαλλόμενου επιδόματος απόλυτης αναπηρίας ή του εξωϊδρυματικού επιδόματος αντίστοιχα.»

3. α. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του ν. 3232/2004 (Α' 48), όπως ισχύει, τροποποιείται ως ακολούθως:

«1. Ο/η διαζευγμένος/η, σε περίπτωση θανάτου του/της πρώην συζύγου από τους φορείς κύριας και επικουρικής ασφάλισης αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και το ΝΑΤ εφόσον πληροί αθροιστικά τις εξής προϋποθέσεις:»

β. Το στοιχείο γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του ν. 3232/2004 (Α' 48), όπως ισχύει, τροποποιείται ως ακολούθως:

«γ. Δέκα (10) έτη έγγαμου βίου μέχρι τη λύση του γάμου με αμετάκλητη δικαστική απόφαση.»

γ. Το στοιχείο ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του ν. 3232/2004 (Α' 48), όπως ισχύει, τροποποιείται ως ακολούθως:

«ε. Συνολικό ετήσιο ατομικό φορολογητέο εισόδημα το οποίο να μην υπερβαίνει το διπλάσιο του ποσού των εκάστοτε καταβαλλόμενων από τον Ο.Γ.Α. ετήσιων συντάξεων στους ανασφάλιστους υπερήλικες.»

δ. Η παράγραφος 2 του άρθρου 4 του ν. 3232/2004 (Α' 48), όπως ισχύει, τροποποιείται ως ακολούθως:

«2. Το ποσό κύριας και επικουρικής σύνταξης που δικαιούται ο/η διαζευγμένος/η καθορίζεται ως εξής:

α. Σε περίπτωση θανάτου του/της πρώην συζύγου, εφόσον ο γάμος είχε διαρκέσει δέκα (10) έτη έως τη λύση του με αμετάκλητη δικαστική απόφαση, το ποσό σύνταξης που δικαιούται ο χήρος ή η χήρα επιμερίζεται κατά 75% στο χήρο ή χήρα και 25% στον/στη διαζευγμένο/η. Για κάθε έτος εγγάμου βίου πέραν του δεκάτου (10ου) και μέχρι το τριακοστό πέμπτο (35ο) έτος διάρκειας του γάμου, το ποσοστό σύνταξης που δικαιούται ο χήρος ή η χήρα μειώνεται κατά 1% στο χήρο ή χήρα και αυξάνεται αντίστοιχα κατά 1% στον/στη διαζευγμένο/η. Προκειμένου περί έγγαμου βίου που διήρκεσε πλέον των τριάντα πέντε (35) ετών έως τη λύση του κατά τα ανωτέρω, το ποσό σύνταξης που δικαιούται ο χήρος ή η χήρα επιμερίζεται κατά 50% στο χήρο ή χήρα και 50% στον/στη διαζευγμένο/η.

Στις ανωτέρω περιπτώσεις εάν ο θανών ή η θανούσα δεν καταλείπει χήρο ή χήρα, ο/η διαζευγμένος/η δικαιούται το αυτό ποσοστό του/της διαζευγμένου/ης κατά τα ως άνω, της σύνταξης που θα εδικαιούτο ο χήρος ή η χήρα.

β. Σε περίπτωση περισσοτέρων του ενός δικαιούχων διαζευγμένων το αναλογούν για τον/την διαζευγμένο/η

κατά τα ως άνω ποσοστά ποσό σύνταξης κύριας και επικουρικής επιμερίζεται εξίσου μεταξύ αυτών.»

ε. Οι διατάξεις του άρθρου αυτού εφαρμόζονται στις περιπτώσεις που ο θάνατος επέρχεται μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του νόμου αυτού.

4. Οι διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 612/1977 (Α' 164) εφαρμόζονται και στους ασφαλισμένους των ασφαλιστικών οργανισμών, αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, οι οποίοι πάσχουν από κυστική ίνωση ή μόνιμη ορθοκυστική διαταραχή, εφόσον για τις παθήσεις τους αυτές συντρέχει ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον 67%.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

Άρθρο 38

Επιτάχυνση διαδικασίας απονομής συντάξεων

1. Οι ασφαλιστικοί φορείς κύριας ασφάλισης, αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, το Δημόσιο και το ΝΑΤ υποχρεούνται, εφόσον έχει εκδοθεί βεβαίωση χρόνου ασφάλισης, να εκδίδουν την οριστική απόφαση συνταξιοδότησης το αργότερο μέσα σε τρεις (3) μήνες από την υποβολή της αίτησης συνταξιοδότησης και των δικαιολογητικών που προβλέπονται από τις κείμενες διατάξεις. Σε περιπτώσεις διαδοχικής ασφάλισης, το παραπάνω χρονικό διάστημα επιμηκύνεται σε έξι (6) μήνες.

2. Για τη συνταξιοδότηση ασφαλισμένων λόγω αναπηρίας, η προθεσμία που αναφέρεται στην ανωτέρω παράγραφο αρχίζει από την κοινοποίηση στον φορέα ή την υποβολή από τον ενδιαφερόμενο της οριστικής γνωμάτευσης της αρμόδιας υγειονομικής επιτροπής.

3. Αν δεν είναι δυνατή για οποιονδήποτε λόγο η έκδοση της οριστικής συνταξιοδοτικής απόφασης εντός της προθεσμίας της παραγράφου 1, ο ασφαλιστικός φορέας εκδίδει πράξη προσωρινής σύνταξης μέσα σε χρονικό διάστημα σαράντα πέντε ημερών από την υποβολή της αίτησης που συνοδεύεται από υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 σχετικά με το χρόνο ασφάλισης στα οικεία ασφαλιστικά ταμεία και την υποβολή των δικαιολογητικών που απαιτούνται και εβδομήντα πέντε (75) ημερών, σε περίπτωση συνταξιοδότησης με διαδοχική ασφάλιση.

Το ύψος του ποσού της προσωρινής σύνταξης αντιστοιχεί τουλάχιστον με το 80% της σύνταξης που προκύπτει από το χρόνο ασφάλισης και τις εισφορές ή τις αποδοχές που λαμβάνονται υπόψη κατά περίπτωση για τον υπολογισμό της σύνταξης και προκειμένου για το ΙΚΑ - ΕΤΑΜ με τις μεικτές αποδοχές που έλαβε ο ασφαλισμένος το μήνα Δεκέμβριο του προηγούμενου έτους της υποβολής της αίτησης συνταξιοδότησης ή σε περίπτωση προγενέστερης διακοπής της ασφάλισής του, τον τελευταίο μήνα απασχόλησής του, όπως οι αποδοχές αυτές προκύπτουν από τα προσκομιζόμενα ασφαλιστικά βιβλιάρια. Σε κάθε περίπτωση το ποσό της προσωρινής σύνταξης δεν μπορεί να υπολείπεται του 90% του εκάστοτε ισχύοντος κατά κατηγορία σύνταξης Κατώτατου Ορίου.

Το ποσό της σύνταξης που καταβάλλεται στον ασφαλισμένο με την προσωρινή σύνταξη συμψηφίζεται με το